

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
v é g z é s e**

Az ügy száma: Kpkf.VI.39.780/2021/2.

A tanács tagjai: Dr. Márton Gizella a tanács elnöke

Dr. Drávecz Margit Gyöngyvér előadó bíró

Dr. Nagy Szabolcs bíró

A felperes: felperes1 (cím1)

A felperes képviselője: 245. számú Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: Dr. Cserjési Gábor;
cím2)

Az alperes: Zala Megyei Kormányhivatal
(cím3)

Az alperes képviselője: alperes képviselője1 főosztályvezető
(Zala Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály,
cím4)

A per tárgya: telekalakítási ügyben indult közigazgatási jogvita

A fellebbezést benyújtó fél: a felperes

A fellebbezéssel támadott határozat: Veszprémi Törvényszék
10.K.701.475/2020/5. számú végzése

Rendelkező rész

A Kúria az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot az eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes mint a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 53. § (1) bekezdésében kijelölt telekalakítási hatóság a 2020. szeptember 25. napján kelt 860.140/7/2020. számú határozatával a felperes által kérelmezett, a helység1 helyrajzi szám1 hrsz-ú erdő művelési ágban nyilvántartott, 119206 m² területű ingatlan ... záradékszámú vázrajz szerinti telekalakítását, a megosztás utáni helyrajzi szám2 hrsz-ú kivett erdő művelési ágban nyilvántartott 99791 m² területű és a helyrajzi szám3 hrsz-ú kivett erdő művelési ágban nyilvántartott 19444 m² területű földrészek kialakítását az eljárásában kötelezően megkeresett erdészeti szakhatóság hozzájárulásának hiányában nem engedélyezte.

[2] A határozat jogorvoslati záradékában nyújtott tájékoztatás szerint „E határozat a közléssel véglegessé válik, amely ellen fellebbezésnek helye nincs, az csak közigazgatási perben támadható meg. A keresetlevelet a Veszprémi Törvényszékhez címezve, de a Zala Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztályánál a vitatott közigazgatási cselekmény közlésétől számított 30 napon belül kell benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására, végrehajtására halasztó hatálya nincs, az a bíróságtól azonnali jogvédelem keretében kérhető. A keresetlevélben tárgyalás tartása kérhető. A jogi képviselő nélkül eljáró felperes a keresetlevelet jogszabályban meghatározott nyomtatványon is előterjesztheti, amely a www.birosag.hu oldalon elérhető. Az elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan nyújthat be a bírósághoz és a bíróság is elektronikusan kézbesít a részére.”

A keresetlevél és védírat

[3] A felperes a vitatott közigazgatási cselekményről állítása szerint 2020. október 1-jén szerzett tudomást, melynek bírósági felülvizsgálata iránt 2020. október 29. napján jogi képviselővel eljárva, elektronikusan, e-papír szolgáltatás útján az alpereshez, továbbá elektronikus úton K03-20-01 jelű ÁNYK nyomtatványon közvetlenül a bírósághoz is keresetlevelet terjesztett elő. A felperes a keresetlevélben állította, hogy a negatív szakhatósági állásfoglalás az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Evt.) 86. § (1) bekezdésébe ütközik. A Veszprémi Törvényszék (a továbbiakban: elsőfokú bíróság a 2020. október 30. napján kelt 10.K.701.303/2020/2. számú végzésével a bírósághoz benyújtott keresetlevél hatálytalanságáról értesítette a felperest.

[4] Az alperes a védíratában a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint az Evt. 86. § (1) bekezdésébe döntése nem ütközik, a szakhatósági állásfoglalásban az erdő igénybevételi eljárás hiányában a hozzájárulás megtagadása indokolt volt. Kitért továbbá a bíróság felhívására adott nyilatkozatában arra, hogy a felperesi képviselő a keresetlevelet elektronikus úton, cégkapu és az IKR rendszer használatával lett volna köteles benyújtani az alperesi hatósághoz.

Az elsőfokú bíróság végzése

[5] Az elsőfokú bíróság a 2020. december 11. napján kelt 10.K.701.475/2020/5. számú végzésével a keresetlevelet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 39. § (1) bekezdése, 41. §-a, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) 9. § (1) bekezdés b) pontja, 9. § (4) bekezdése, a Kp. 29. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 608. § (1) bekezdése, 618. § (1) bekezdés b) pontja, az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 7. § (1) és (3) bekezdései, 68. §-a, 133. § (1) bekezdése és a Kp. 48. § (1) bekezdés l) pontja alapján visszautasította.

[6] Végzése indokolásában megállapította, hogy a felhívott jogszabályok alapján a jogi képviselővel eljáró felperesnek elektronikus úton, az ÁNYK űrlapbenyújtást támogató szolgáltatás használatával kellett volna a Kp. 39. § (1) bekezdése szerint az alperesnél előterjeszteni, a Kp. 41. § alkalmazására mód nem volt. Rámutatott továbbá, hogy az e-papír szolgáltatás igénybevételére akkor van jogszerű lehetőség, amennyiben az E-ügyintézési tv. 9. § (4) bekezdésében foglalt valamely kizáró ok fennáll, mely okok olyan méltányolható körülményeket jelentenek, amikor az elektronikus kapcsolattartásra kötelezett félnek fel nem róható okból nincs lehetősége az ÁNYK rendszeren keresztül a keresetlevelet előterjeszteni. Mivel azonban alperes nyilatkozata szerint az E-ügyintézési tv. 9. § (4) bekezdésében meghatározott ok nem merült fel, a felperes jogi képviselőjének lehetősége lett volna az ÁNYK rendszeren keresztül a jogszabályban meghatározott módon a keresetlevelet benyújtani, a nem a törvényben meghatározott módon előterjesztett keresetlevelet ezért vissza kellett utasítani.

[7] Rögzítette ugyanakkor, hogy maga a felperes sem hivatkozott a keresetlevélben olyan tényre, körülményre, mely arra utalt volna, hogy a keresetlevél előterjesztésekor akadályoztatva lett volna abban, hogy a keresetlevelét elektronikusan és az E-ügyintézési tv.-ben meghatározott módon terjessze elő.

[8] A bíróság a végzést a felperessel 2020. december 14. napján elektronikus úton közölte.

A fellebbezés és a Kúria iratvisszaküldése

[9] A felperes a végzéssel szemben a törvényes határidőben, 2021. január 7. napján fellebbezést terjesztett elő, kérve annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak az eljárás lefolytatására való kötelezését. Fellebbezéséhez mellékelte a kitöltött és beszkenelt K03-20-01 nevű ÁNYK nyomtatványt, melyen keresetlevelét közvetlenül a bírósághoz is benyújtotta.

[10] Kifejtette, hogy a keresetlevelet igazolható módon az E-ügyintézési tv.-nek megfelelően az ÁNYK rendszeren terjesztette elő, amely ugyanakkor nem a kifogásolt közigazgatási szervnek, hanem a törvényszéknek továbbítja a beadványt automatikusan, erre a benyújtónak ráhatása nincs. A jogi képviselő ezért jogosult volt az E-ügyintézési tv. 9. § (4) bekezdése alapján e-papíron is benyújtani alperesnek a keresetlevelet különösen, hogy a támadott közigazgatási határozat jogorvoslati záradéka az IKR rendszer használatának lehetőségéről egyáltalán nem nyújtott tájékoztatást, a tájékoztatás tévesen azt tartalmazta, hogy az elektronikus beadványokat a bírósághoz kell benyújtani. A kifogásolt határozat így nem felel meg az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 81. § (1) bekezdésének, a tájékoztatás nem teljes körű, melyet az elsőfokú bíróságnak észlelnie kellett volna. Tájékoztatás hiányában az ügyfél jogi képviselőjétől a „nyomozati tevékenység” pedig nem elvárható.

[11] Az alperes a fellebbezésre tett észrevételében kifejtette, hogy a határozat jogorvoslati záradékát a felperes jogi képviselője helytelenül értelmezte. A bíróság jogszerű döntést hozott, ezért kérte annak helybenhagyását.

[12] Az elsőfokú bíróság az 5. sorszámú végzés elleni 6. sorszámú fellebbezés folytán az iratokat 2021. január 19-én kelt felterjesztő lappal terjesztette fel a Kúriára.

[13] A Kúria, mint másodfokú bíróság a 2021. február 10. napján kelt Kpkf.V.39.161/2021/2. számú végzésével a felterjesztett iratokat visszaküldte az elsőfokú bíróságnak és felhívta, hogy járjon el a 6. sorszámú fellebbezésben a keresetlevél előterjesztésével, annak módjával kapcsolatban – tartalmában – igazolási kérelem tárgyában és a fellebbezés, valamint az iratok ismételt felterjesztésére akkor kerüljön sor, ha az igazolási kérelem elutasításra kerül, figyelemmel a Kp. 103. § (5) bekezdésére.

A fellebbezésben foglalt igazolási kérelem elbírálása

[14] Az elsőfokú bíróság 2021. február 26. napján kelt és 2021. március 18. napján jogerőre emelkedett 10.K.701.475/2020/10. számú végzésével felperesnek a keresetlevél előterjesztésének módjával kapcsolatban előterjesztett igazolási kérelmét a Pp. 150. § (1) bekezdése alapján elutasította azzal, hogy mulasztás nem áll fenn, az igazolási kérelemhez megkívánt határidő elmulasztására nem került sor, a felperes által felhozott hivatkozások alkalmatlanok a téves módon történő benyújtás alóli kimentésre, a jogorvoslati tájékoztató megfelelt az Ákr. 81. § (1) bekezdésének, amely tájékoztató ugyan nem határozta meg az IKR rendszer internetes elérési útvonalatát, de erre nem is volt szükség, mert a kormányhivatalok esetében általános és az jogi képviselőtől elvárt jártasság folytán ismert az, hogy a www.e-kormanyablak.kh.gov.hu honlapon keresztül, az IKR rendszer igénybevételével kell a keresetlevelet benyújtani. Ez alól a felperes által hivatkozott E-ügyintézési tv. 9. § (4) bekezdés c) pontja nem szolgáltat kimentési okot.

[15] Kifejtette azt is, hogy annak elbírálása, hogy az e-papír szolgáltatás útján történő benyújtás jogszerű volt-e, a fellebbezést elbíráló Kúria hatáskörébe tartozik.

[16] Az elsőfokú bíróság ezt követően az 5. számú végzés elleni 6. számú fellebbezést ismételten felterjesztette a Kúriára.

A Kúria döntése és jogi indokai

[17] A felperes fellebbezése az alábbiak szerint alapos.

[18] A Kúria a Kp. 112. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó 108. § (1) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és az észrevétel keretei között vizsgálta felül az elsőfokú bíróság végzését. E vizsgálat releváns körülményét képezte, hogy a Kúria mint másodfokú bíróság a Kpkf.V.39.161/2021/2. számú végzésében az elsőfokú bíróságot a keresetlevél előterjesztésével, annak módjával kapcsolatban – tartalmában – a fellebbezés igazolási kérelmet is magában foglaló része tekintetében az igazolási kérelem elbírálására hívta fel, amelynek alapján az elsőfokú bíróság 10. sorszámú végzésében az igazolási kérelmet elutasította, mely végzés fellebbezés hiányában 2021. március 18. napján jogerőre emelkedett.

[19] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott végzésében arra helyesen mutatott rá, hogy a Kp. 48. § (1) bekezdés l) pontja alapján a keresetlevelet kógens jelleggel vissza kell utasítani, ha megállapítható, hogy azt az elektronikus ügyintézésre köteles felperes vagy a jogi képviselő nem elektronikus úton, vagy elektronikus úton, de nem a jogszabályban meghatározott módon terjesztette elő.

[20] A Kúria azonban rögzíti, hogy a keresetlevél alperesnél e-papír útján, illetve közvetlenül a bíróságon K03-20-01 nevű ÁNYK nyomtatvány útján történő előterjesztését, valamint az alperesi határozat jogorvoslati tájékoztatója Ákr. 81. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelését az elsőfokú bíróság az igazolási kérelmet elutasító jogerős végzésében tévesen – hatáskörét meghaladóan – vizsgálta és tett mindezen kérdésekre kiterjedő megállapítást. Az elsőfokú bíróság ugyanis – helyesen – állapította meg, hogy a Kp. 103. § (3) bekezdése, a Pp. 150. § (1) bekezdése folytán csak határidő mulasztás esetén van helye igazolásnak, azonban határidő mulasztás nem történt, így erre tekintettel mulasztás hiányában az igazolási kérelmet helyesen utasította el. Arra is helyesen mutatott rá, hogy a benyújtás módja (e-papír szolgáltatás útján történő előterjesztés) jogszerűségének megítélése a fellebbviteli bíróság feladata és hatásköre (10. számú végzés 5. oldal első bekezdése). Mindezen helyes megállapítások ellenére az igazolási kérelem elbírálásához nem tartozó kérdésekben az elsőfokú bíróság tévesen és hatáskör hiányában, de egyúttal önellentmondóan is foglalt állást, mert a hatásköre hiánya megállapítása ellenére a benyújtás módjáról és jogorvoslati záradék megfelelőségéről állás foglalt. Mindebből következően annak ellenére, hogy a 10. sorszámú végzés jogerőre emelkedett, a Kúria, mint fellebbviteli bíróság hatáskörébe tartozó kérdések tekintetében az elsőfokú bíróság jogerős döntését és az abban

foglalt megállapításokat figyelmen kívül kellett hagyni, a hatáskör hiányában tett megállapítások hatálytalanok (Kp. 12. § (1) bekezdés, 14. § (1) bekezdés).

[21] A fellebbezésben foglaltak alapján megjegyzi a Kúria, hogy a felperesnek az ÁNYK rendszert kiváltó, IKR űrlap benyújtási támogatási szolgáltatás rendszer használatával kellett volna keresetlevelét elektronikusan az alpereshez előterjesztenie. A Kúria az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében deklarált jogorvoslathoz való jog és az Alaptörvény XXIV. cikkében deklarált tisztességes eljárás követelményéhez fűződő alapjogi megfontolásokból számos döntésében rámutatott, hogy csak a kellően tájékoztatott ügyféltől várható el az, hogy a keresetlevelét a Kp. 29. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 608. § (1) bekezdése alapján a megfelelő rendszer igénybevételével a megfelelő űrlapon nyújtsa be és csak a megfelelően tájékoztatott felperes esetében lehet a Korm. rendelet 7. § (1) bekezdése szerinti jogkövetkezményt alkalmazni és az e-papír szolgáltatás igénybevételével előterjesztett keresetlevelet a Kp. 48. § (1) bekezdés 1) pontja szerint visszautasítani. Sérti a tisztességes eljáráshoz és a jogorvoslathoz való jogot, ha a keresettel támadott határozat nem nyújt megfelelő tájékoztatást a fél részére a jogorvoslati kérelem meghatározott honlapon és meghatározott űrlapon történő benyújtásáról. Amennyiben a fél a keresetlevelet az elektronikus űrlap biztosítása ellenére nem megfelelő módon (e-papír szolgáltatás) terjeszti elő, de erről és a benyújtás helyes módjáról az elektronikus ügyintézészt biztosító szerv nem tájékoztatja, a bíróság a keresetlevelet nem utasíthatja jogszerűen vissza (Kfv.II.37.759/2019/7., Kfv.IV.38.266/2019/8., Kfv.III.37.240/2020/5.).

[22] A keresettel támadott alperesi határozat jogorvoslati tájékoztatója az elektronikus benyújtás módjáról nem adott semmiféle tájékoztatást, félreérthetően úgy fogalmazott, hogy az elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan nyújthat be a bírósághoz, melyből az a következtetés volt levonható, hogy elektronikus úton benyújtásra nem vonatkozik az alpereshez való benyújtás kötelezettsége. A felperesi képviselő mindent megpróbált, hogy a keresetindítási hatéridőben jogszerűen terjesszen elő keresetlevelet – e-papír szolgáltatás útján az alpereshez, ÁNYK űrlapon közvetlenül a bírósághoz is benyújtva.

[23] A téves, félreérthető jogorvoslati záradék okán a Kp. 39. § (3a) bekezdésében foglalt, a keresetlevél közvetlenül a bírósághoz való benyújtásának feltétele fennállt, de a bíróság külön eljárásban a 10.K.701.303/2020/2. számú végzésével a bírósághoz benyújtott keresetlevél hatálytalanságát megállapította, amely a jelen jogorvoslati eljárásban már nem érinthető.

[24] A Kúria a fellebbezés folytán azt vizsgálhatta, hogy az e-papír szolgáltatással az alpereshez benyújtott keresetlevél joghatályosan, jogszerűen került-e előterjesztésre. Az elsőfokú bíróság a végzésében az ÁNYK rendszer igénybevételével tett benyújtás jogszabályi rendelkezések szerinti előírására (E-ügyintézési tv. 25. § (3) bekezdés j) pontja, Korm. rendelet 68. §, 133. § (1) bekezdése) tévesen tett megállapítást (végzés 3. oldal második bekezdés), melyhez képest a 10. számú végzésében is már ettől eltérően az IKR rendszeren keresztül történő benyújtási mód előírására tett megállapítást.

[25] Az ÁNYK program használatával kizárólag a bíróságok irányába benyújtandó itatok, okiratok, kérelmek vonatkozásában állnak rendelkezésre űrlapok. A Korm. rendelet 114. § (2) bekezdése alapján az IKR olyan űrlapszolgáltatás, amelyen keresztül a közigazgatási szervhez a keresetlevél benyújtható. A keresetleveleket ezért az IKR ügyfélszolgálati felületén keresztül nyújthatják be a felek és nem az ÁNYK űrlapszolgáltatás útján.

[26] A Kúria rögzíti, hogy a jogi képviselővel eljáró felperesnek a Korm. rendelet 91. § (1) bekezdésében foglaltak szerint cégkaput kell használnia a kormány által biztosított tárhelyszolgáltatások közül.

[27] Az Országos Bírósági Hivatal Elnöke a 2021. január 26. napján kelt, 2021.OBH.XX.S.1/32. számú levelében értesítette arról a törvényszékek elnökeit, hogy az IKR rendszer nem teszi lehetővé a beadványok cégkapuról történő benyújtását. A keresetlevél benyújtásának módjaként elektronikusan, IKR rendszeren keresztül, cégkaput használva az alperesi kormányhivatalhoz a keresetlevél nem volt előterjeszthető, mert az IKR rendszer teljeskörűen nem támogatja a keresetlevél cégkapu útján történő benyújtását a kormányhivatalhoz.

[28] Hangsúlyozza a Kúria, hogy az E-ügyintézési tv. 9. § (4) bekezdés b) pontja értelmében nem alkalmazható az ügyféllel szemben hátrányos jogkövetkezmény, ha az adott ügy elektronikus intézéséhez szükséges elektronikus ügyintézési szolgáltatás, az azt elősegítő szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás vagy más kapcsolódó szolgáltatás átmenetileg, vagy tartósan nem érhető el. Az E-ügyintézési tv. 9. § (6) bekezdése szerint a (4) bekezdés szerinti hátrányos jogkövetkezmény alóli mentesség csak addig áll fenn, amíg a (4) bekezdés szerinti körülmények vagy események fennállnak (Kpkf.VI.39.455/2021/2., Kpkf.VI.39.636/2021/2.).

[29] A Kúria rámutat, hogy a fent ismertetett objektív és hivatalból rendelkezésre álló tények, adatok alapján – melyek a Pp. 266. § (2) bekezdése alapján akkor is figyelembe veendő, ha azokra a felek nem hivatkoztak –, megállapította, hogy a Korm. rendelet 91. § (1) bekezdésében foglaltaknak a felperes jogi képviselője eleget tenni nem tudott, a keresetlevél benyújtásának módjaként a cégkapun és IKR űrlapszolgáltatáson keresztül történő benyújtás nem volt teljesíthető, ezért a Kp. 48. § (1) bekezdés l) pontjában foglalt jogkövetkezmény alkalmazásának nem volt helye.

[30] Mindezekre tekintettel a Kúria az elsőfokú bíróság végzését a Kp. 114. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot az eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[31] Az új eljárás során az elsőfokú bíróságnak a keresetlevelet érdemben kell elbírálnia.

Záró rész

[32] A Kúria a fellebbezést a Kp. 114. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[33] A fellebbezési eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 57. § (1) bekezdés a) pontja alapján illetékmentes.

[34] A felperes a másodfokú eljárásban perköltséget nem számított fel, ezért annak megállapításáról rendelkezni nem kellett (Pp. 81. § (1) bekezdés, 82. § (3) bekezdés).

[35] A végzés ellen a fellebbezés lehetőségét a Kp. 112. § (2) bekezdése, a felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. április 12.

dr. Márton Gizella s.k.
s.k.

dr. Drávecz Margit Gyöngyvér s.k.

dr. Nagy Szabolcs

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő